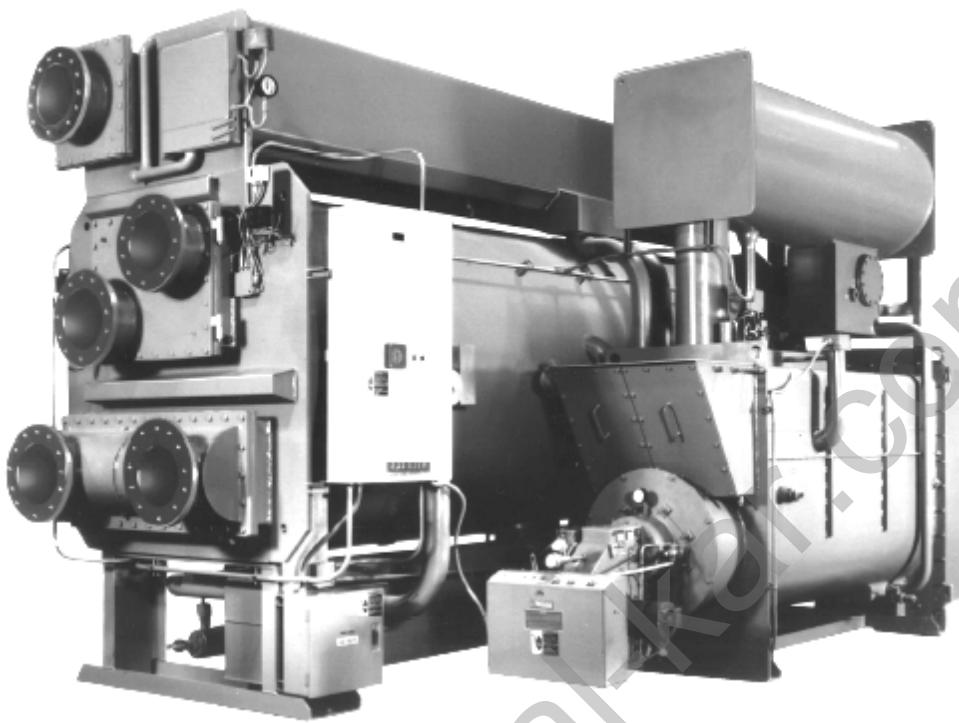

بسمه تعالیٰ

آموزش سیستم های تبرید (چیلر جذبی)

اتحادیه صنف شوفاژ و تهویه مطبوع

گردآوری و تنظیم: مهندس سرخوش

۴۵۰ مقدمة

مطالب حاضر جهت آموزش عمومی دو ساعته جهت اعضاء اتحادیه صنف تاسیسات مشهد تهیه گردیده و با توجه به مدت کم و تنوع گروه آموزش گیرنده، انواع سیستم های تولید سرما جهت آشنائی فقط نام برده می شود و در رابطه با موضوع اصلی یعنی آشنائی با دستگاه چیلر جذبی اطلاعات عمومی دستگاه به اختصار تشریح می گردد.

مکانیزم های تولید سرما برای مصارف غیر تجاری

تولید سرما در دما های بیشتر از -۴۰ تا -۲۷۳ بیشتر در آزمایشگاه ها و برای مصارف خاص انجام می شود. بعضی از این روش ها عبارتند از:

۱. ایجاد سرمایش به روش مغناطیسی
۲. ایجاد سرما با استفاده از گاز های با دمای جوش پائین در فشار های بسیار پائین
۳. ایجاد سرما به وسیله مواد تضعید شونده (یخ جامد)
۴. ایجاد سرما به وسیله لوله های گردابی

لازم به توضیح است که به تازگی برخی از این روش ها در حال توسعه می باشد به طوری که بتوان به صورت تجاری و با تولید برودت در مقادیر بالا استفاده گردد از جمله این روشها، تولید سرما به روش مغناطیسی می باشد.

تولید سرما جهت مصارف تجاری

برای تولید سرما با مصارف تجاری از دو نوع سیستم استفاده می شود:

تولید سرما با استفاده از کمپرسور

تولید سرما با استفاده از انرژی حرارتی

الف- انواع سیستم های تبرید با استفاده از کمپرسور:

این تجهیزات انواع مختلف دارند:

۲. چیلر های با کمپرسور های ضربه ای reciprocation

۳. چیلر با کمپرسور حلزونی

۴. چیلر با کمپرسور اسکرول

۵. چیلر های سانتریفوژ

ب- تجهیزات تولید سرما با استفاده از انرژی حرارتی (سیستم های جذبی)

۱. یخچال های نفتی

Single Effect

۲. چیلر های جذبی یک اثره

(a) با مصرف بخار

(b) با مصرف آب داغ

(c) با مصرف آب گرم

Double Effect

۳. چیلر های جذبی دو اثره

Tribal Effect

۴. چیلر های جذبی سه اثره

Direct fire

۵. چیلر های جذبی حرارت مستقیم

لازم به توضیح است که در سیستم های تراکمی (با استفاده از کمپرسور) از یک سیال (به عنوان مبرد) استفاده می شود. در حالی که در سیستمهای جذبی از دو یا سه سیال استفاده می شود. سیال های مورد استفاده در یخچال های نفتی شامل آمونیاک، آب و هیدروژن می باشد که آمونیاک به عنوان مبرد، آب به عنوان سیال جاذب و هیدروژن سیال ناظر می باشد. سیستم های جذبی یک یا دو اثره ، با دو سیال آب و لیتیم بر ماید کار می کند که آب به عنوان مبرد و لیتیم بر ماید به عنوان جاذب عمل می کند.

چیلر های جذبی

اصول کاری چیلر های جذبی استفاده از حرارت برای تولید برودت می باشد. این دستگاه ها طی سالهای زیاد در آمریکا و سایر کشور های جهان در مقیاس بسیار بالا مورد استفاده قرار گرفته است. اما به دلایلی از جمله ؛ آلودگی محیط زیست در دهه های ۱۹۸۵ استفاده از این تجهیزات در آمریکا کم و چیلر های سانتریفوژ جایگزین آن گردید. و تکنولوژی تولید ابزر بشن به سایر کشور ها منتقل شد. اما طی سالهای گذشته با توجه به تولید سیستم های جدید دو اثره با سیستم های کنترل پیشرفته مجدد استفاده از این تجهیزات بشکل گسترده در آمریکا آغاز شد و کارخانجات معروف منجمله کریر، یورک و ترین نسبت به ساخت مدل های پیشرفته و هوشمند با سیستم کنترل فازی، اقدام نمودند.

منابع تامین انرژی در سیستم چیلر های جذبی

سیستم چیلر های جذبی به لحاظ منبع تامین انرژی حرارتی به چند دسته تقسیم می شوند . در جدول زیر ضمن بیان انواع این سیستم ها منابع تامین حرارت در هر یک نیز ذکر شده است.

سوخت مایع	یخچال های نفتی	۱
آب با درجه حرارت پائین (زیر 110°C)	چیلر ابزر بشن های تک اثره Low Temp.	۲
آب با درجه حرارت متوسط (بالای 110°C)	چیلر ابزر بشن های تک اثره Medium Temp.	۳
بخار فشار پائین (۱۵ psi)	چیلر ابزر بشن های تک اثره	۴
بخار فشار بالا (۱۲۰ psi)	چیلر ابزر بشن های دو اثره	۵

ابزر بشن های تک اثره (Single Effect)

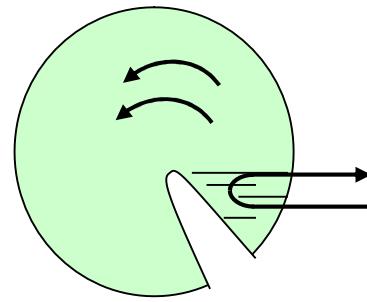
اساس کار چیلر های جذبی بر پایه یک سری اصول فیزیکی بنا نهاده شده است. از جمله مهمترین این پدیده ها ، عامل وابستگی دما و فشار اشیاع می باشد. با توجه به این که فشار نسبی در سطح دریا برابر با یک اتمسفر و درجه حرارت جوش آب 100°C باشد و به تدریج با افزایش ارتفاع، فشار نسبی کاهش و به همین نسبت دمای جوش آب نیز کاهش می یابد و در فشار نزدیک به صفر ، نقطه جوش آب نیز به شدت کاهش می یابد به طور مثال دمای جوش آب در فشار 6 میلیمتر جیوه برابر $3,7$ درجه سانتی گراد می باشد. این پدیده جزء اصول کار چیلر های ابزر بشن می باشد.

از جمله عوامل دیگر تغییر میزان حلالیت آب در یک محلول لیتیم برماید می باشد که وابستگی زیادی به دما دارد . به طوری که در دما های بالا خاصیت جذب کنندگی محلول به شدت کاهش می یابد. برای داشتن امکان مقایسه، مقادیر معادل فشار یک اتمسفر بر اساس واحد های مختلف به صورت زیر بیان می گردد:

$$1 \text{ atm} = 1 \text{ bar} = 10^5 \text{ pa} = 14,7 \text{ psi} = 760 \text{ mmHg} = 10 \text{ mH}_2\text{O}$$

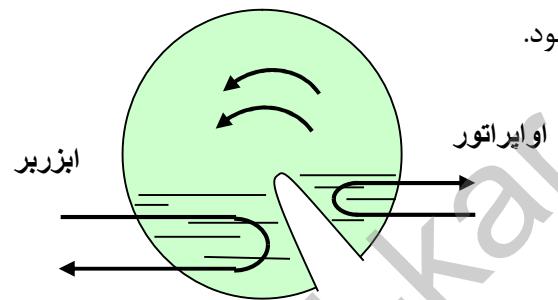
اصول اولیه عملکرد چیلر جذبی

۱- مخزنی (مطابق شکل ۱) که نیمی از آن دارای آب می باشد در نظر بگیرید . فشار داخل مخزن توسط یک دستگاه پمپ واکیوم کاهش می یابد در این صورت آب داخل مخزن که در فشار پائین قرار دارد می تواند با دریافت مقدار کمی حرارت تبخیر شود . این حرارت می تواند توسط یک کویل به مخزن انتقال می یابد. این منبع اوپراتور نامیده می شود.

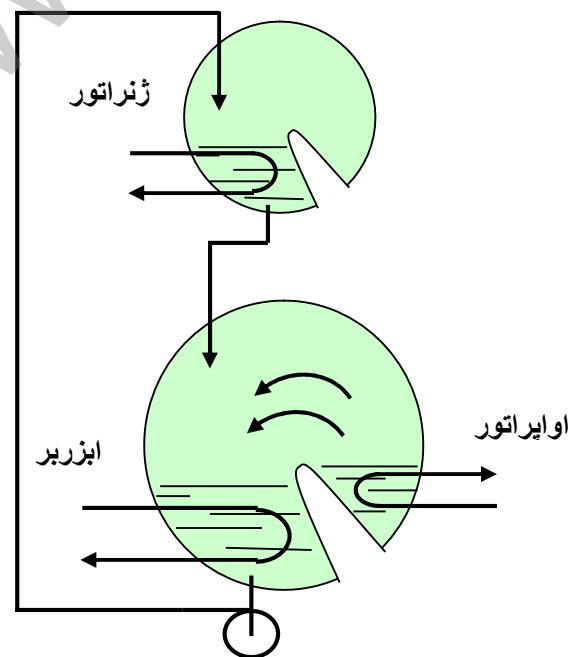
شکل ۱

۲- چنانچه پروسه مرحاه اول ادامه یابد. کلیه آب داخل منبع تبخیر و ادامه پروسه متوقف می گردد. در این حالت مطابق شکل ۲ مخزن دیگری که حاوی سیال جاذب بخار آب که در این سیستم لیتیم برماشد می باشد در کنار اوپراتور قرار گرفته و بخار آب را جذب می نماید به علت گرمای زیاد بودن عمل جذب بخار آب توسط محلول لیتیم برماشد، می توان حرارت تولید شده را با استفاده از یک کویل سرد کننده دفع کرد. این محفظه ابزربر نامیده می شود.

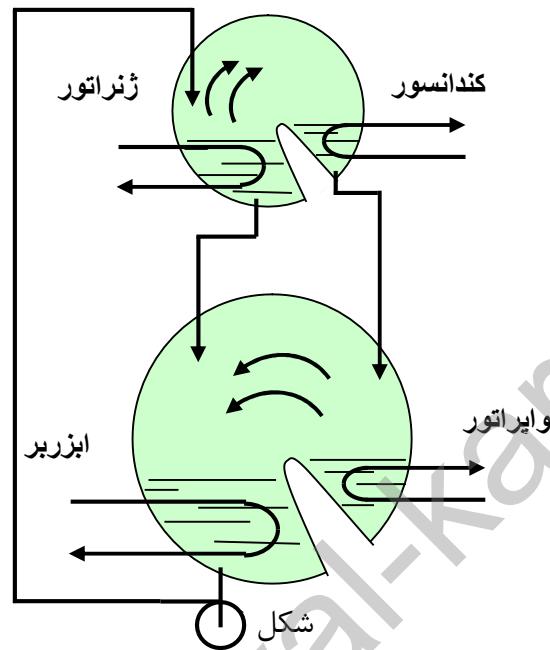
شکل ۲

۳- چنانچه پروسه مرحله دوم ادامه یابد به نقطه ای خواهیم رسید که محلول جاذب اشباع شده و دیگر قادر به جذب بخار آب نخواهد بود . در این حالت محلول رقیق شده توسط پمپ به محفظه بالادست که ژنراتور نامیده می شود منتقل می گردد (شکل ۳) در این محفظه محلول رقیق شده بوسیله یک منبع حرارتی که می تواند بخار یا آبگرم و یا شعله مستقیم باشد، حرارت داده شده و بخار آب از محلول جاذب (solution) جدا و محلول غلیظ می شود و بوسیله لوله ارتباطی مجدد به ابزربر برگشت داده می شود. و جایگزین محلول رقیق شده، می گردد.

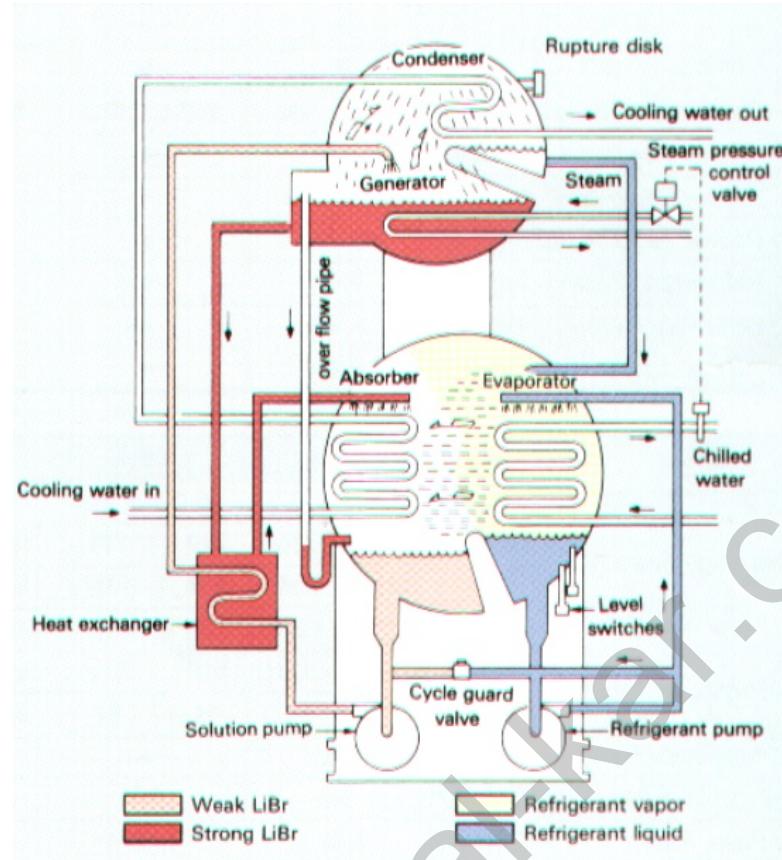
شکل ۳

۴- بخار تولید شده در ژنراتور توسط یک کویل حاوی آب سرد کننده تبدیل به مایع شده و مطابق شکل ۴ مجدداً به اوپراتور برگشت می نماید و جایگزین آب تبخیر شده مرحله اول میگردد.
بدین ترتیب سیکل نحوه عملکرد ابزربرشن تکمیل می گردد.

طرز کار سیکل چیلر های جذبی تک اثربره:

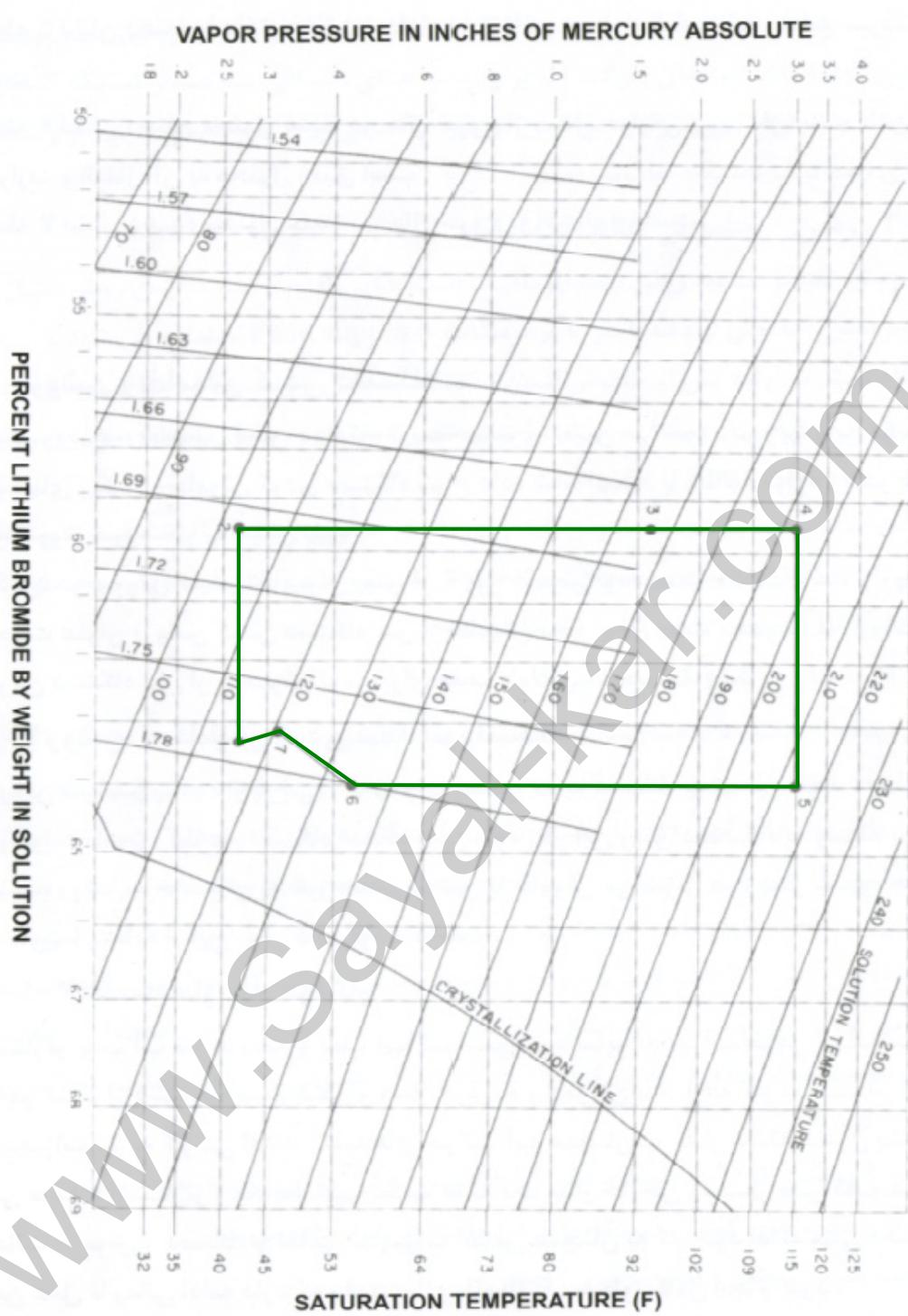
دستگاهها از چهار قسمت اصلی اوپراتور، ابزربر، ژنراتور و کندانسور تشکیل گردیده است. مایع مبرد (آب) در قسمت اوپراتور روی لوله های آب تهویه ساختمان پاشیده می شوند و به دلیل وجود خلاء بسیار بالا، آب در درجه حرارت کم تبخیر می گردد. این کار باعث سرد شدن لوله های تهویه ساختمان می گردد. بخارات حاصله توسط مایع غلیظ لیتیم برماید جذب می گردد و لیتیم برماید با جذب آب رقیق گشته و توسط پمپ کوچکی به قسمت فوقانی دستگاه منتقل می گردد. انتقال لیتیم برماید از طریق یک مبدل حرارتی انجام می گیرد و در حین عبور لیتیم برماید رقیق گرم می شود. در قسمت فوقانی دستگاه لیتیم برماید تحت تاثیر لوله های بخار، داغ شده و آب آن تبخیر می گردد و لیتیم برماید غلیظ شده بعد از عبور از یک مبدل حرارتی به قسمت اوپراتور جهت جذب آب منتقل می شود. از طرفی بخارات آب تبخیر شده در ژنراتور توسط لوله های برج خنک کننده (کندانسور) تقطیر گشته و مجدداً به قسمت اوپراتور برگشت داده می شود و این سیکل مرتب تکرار می شود.

سیکل ترمودینامیکی گردش محلول

گردش محلول آب- لیتیم بر ماید در شکل برای یک دستگاه در حال کار نشان داده شده است. که به طور خلاصه توضیحات لازم برای هر یک از نقاط و خطوط سیکل مشخص شده در شکل داده شده است. محور قائم نشاندهنده فشار بر حسب اینچ جیوه و محور افقی غلظت محلول را نشان می دهد.

- ۱ تا ۲ نشان دهنده عمل جذب بخار و رقیق شدن محلول لیتیم بر ماید در ابزربر می باشد
- ۲ تا ۳ نشان دهنده گرم شدن محلول در حین عبور از مبدل حرارتی است. که در این مرحله غلظت محلول ثابت است.
- ۳ تا ۴ نشان دهنده دریافت حرارت توسط محلول تا نقطه جوش می باشد.
- ۴ تا ۵ نشان دهنده فرایند جوشش محلول لیتیم بر ماید و تبخیر آب می باشد. در انتهای این مسیر محلول غلیظ می شود.
- ۵ تا ۶ نشان دهنده خروج محلول غلیظ از ژنراتور و بعد از عبور از یک مبدل حرارتی وارد ابزربر می شود
- ۶ تا ۷ نشان دهنده خروج محلول از نازل ها می باشد.

PERCENT LITHIUM BROMIDE BY WEIGHT IN SOLUTION

Fig 4 - Equilibrium Diagram

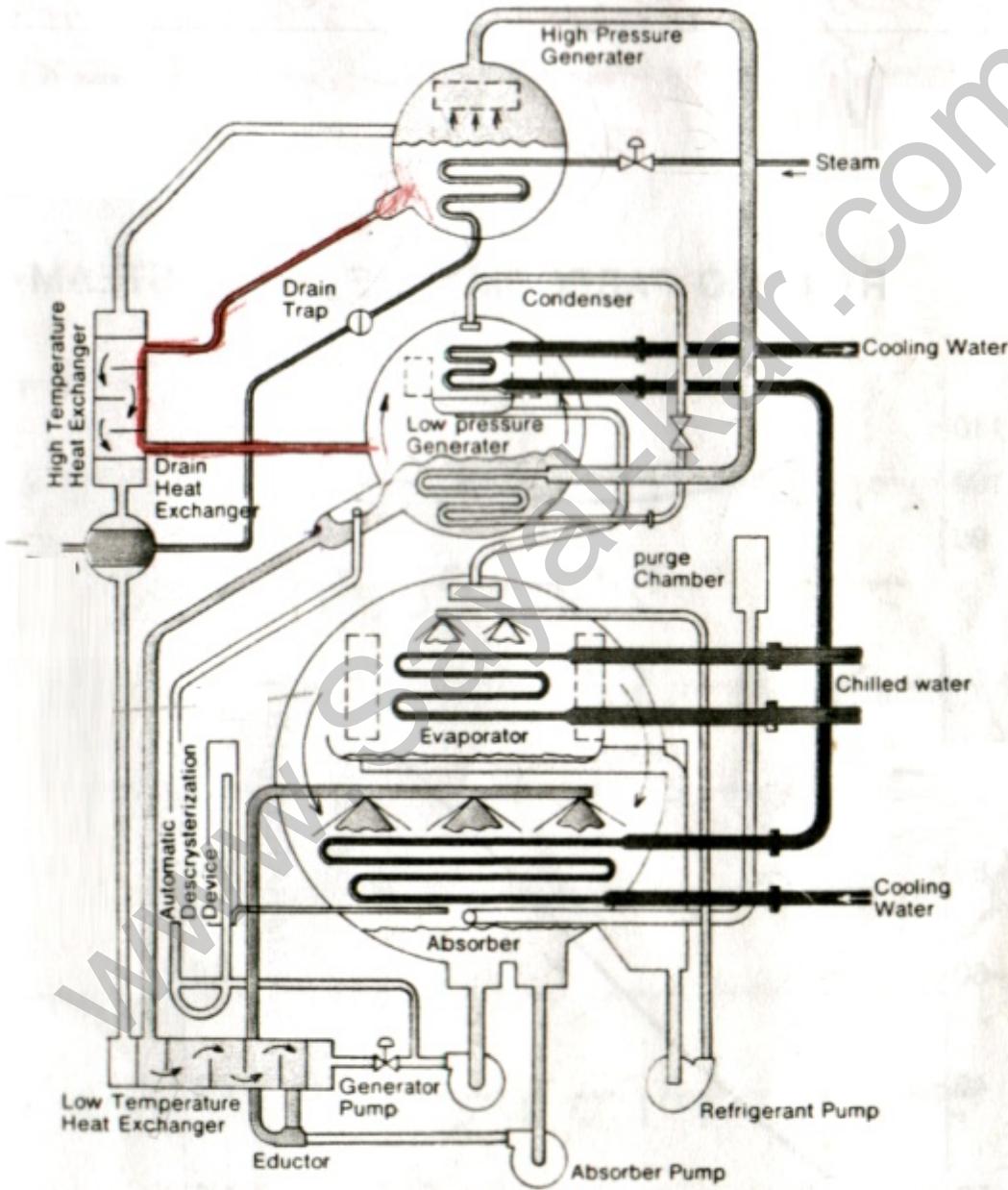
شكل ٧- دیاگرام محلول لیتیم برماید

اطلاعات عمومی اولیه به زبان فارسی مربوط به نگهداری و تجهیزات جانبی یک ابزارشون تک اثره که توسط شرکت زهش تهیه شده به پیوست می باشد.

ابزر بشن های دو اثره (Double Effect)

طی سال های اخیر بعلت صرفه جوئی بیشتر در انرژی حرارتی استفاده از ابزر بشن های دو اثره افزایش یافته و به تدریج این دستگاه ها جایگزین ابزر بشن های یک اثره می شود. تفاوت سیکل کار کرد ابزر بشن یک اثره با دو اثره وجود یک ژنراتور فشار بالا می باشد. یک چیلر جذبی دو اثره شامل قسمت های زیر است :

اوپراتور، ابزر بر، کندانسور، ژنراتور اولیه، ژنراتور ثانویه، مبدل های حرارتی و پمپ ها

طرز کار سیکل چیلر های جذبی دو اثره :

مایع مبرد (آب) در قسمت اوپراتور روی لوله های آب تهویه ساختمان پاشیده می شود و به دلیل وجود خلاء بسیار بالا، آب در درجه حرارت کم تبخیر می گردد و باعث سرد شدن لوله های تهویه ساختمان

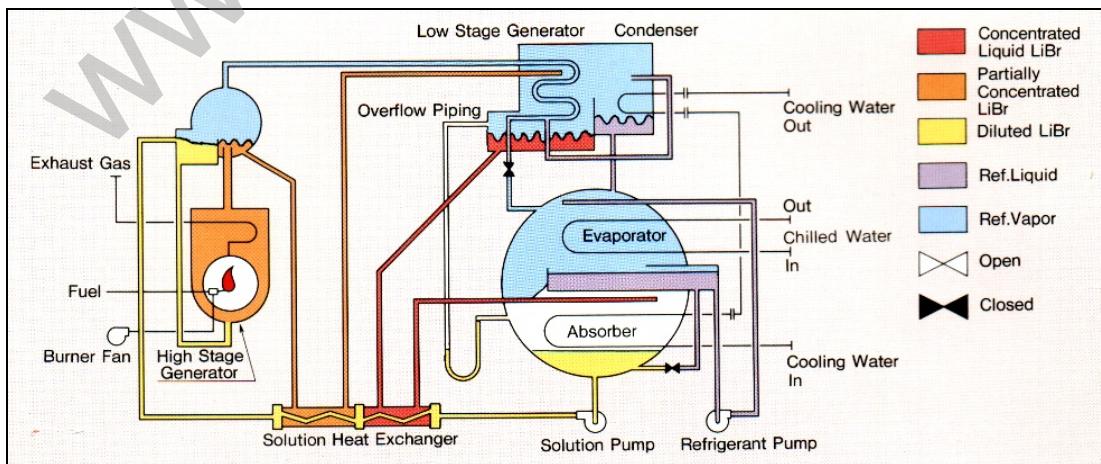
می گردد. بخارات حاصله توسط محلول لیتیم برمايد جذب می گردد و لیتیم برمايد با جذب آب رقيق گشته و توسط پمپهای مربوطه به درون مبدل حرارتی ثانویه ، مبدل حرارتی تخلیه و مبدل حرارتی اولیه منتقل می گردد و در طی این فرایند دمای آن افزایش می یابد. سپس غلظت محلول لیتیم براید در ژنراتور اولیه توسط بخار تا حدودی افزایش می یابد. مرحله بعد عبور از ژنراتور ثانویه است که در آنجا محلول بطور کامل تغليظ می گردد. آنگاه محلول غلیظ از طریق مبدل حرارتی ثانویه به درون محفظه ابزربر انتقال یافته و در آنجا دمایش کاهش می یابد. بخارات حاصله از ژنراتور توسط لوله های برج خنک کن (کندانسور) تبدیل به مایع می شود. در آخر هم این مایع به درون اوپراتور رفته و سیکل فوق تکرار می شود.

چیلر های جذبی با شعله مستقیم (direct fire)

این دستگاه هم به صورت بویلر و هم به صورت چیلر کار می کند . مشعل در خود دستگاه تعییه گردیده و حرارت مورد نیاز را تامین می کند و دیگر نیازی به وجود بویلر در موتور خانه نمی باشد. در زستان ها خود دستگاه تبدیل به مبدل گرمایشی و بار حرارتی ساختمان را تامین می کند. طرز کار سیکل دستگاه به شرح زیر است:

سیکل سرمایش:

مفرد دستگاه (آب) از طریق پمپ های اوپراتور اسپری می شودتا در روی سطح لوله های آن تبخیر شده و آب درون لوله ها خنک کند. بخار آب ایجاد شده در ابزربر توسط محلول لیتیم برمايد غلیظ، جذب گردیده و این محلول را رقيق می نماید. محلول رقيق شده لیتیم برمايد از طریق مبدل های حرارتی به ژنراتور اولیه فرستاده می شود. در این قسمت محلول رقيق شده توسط مشعل حرارت داده می شود تا آب آن تبخیر شده و غلیظ گردد. بخار آب ایجاد شده یکبار دیگر در ژنراتور ثانویه باعث تبخیر لیتیم برمايد می گردد. و آن را غلیظ تر می کند. محلول غلیظ شده دوباره در ابزربر اسپری شده و مفرد تبخیر شده در اوپراتور را جذب می نماید. از طرف دیگر بخار آب ایجاد شده در ژنراتور نیز نهایتا به کندانسور منتقل گردیده و تبدیل به مایع می گردد و به اوپراتور باز می گردد و سیکل تکرار می شود.

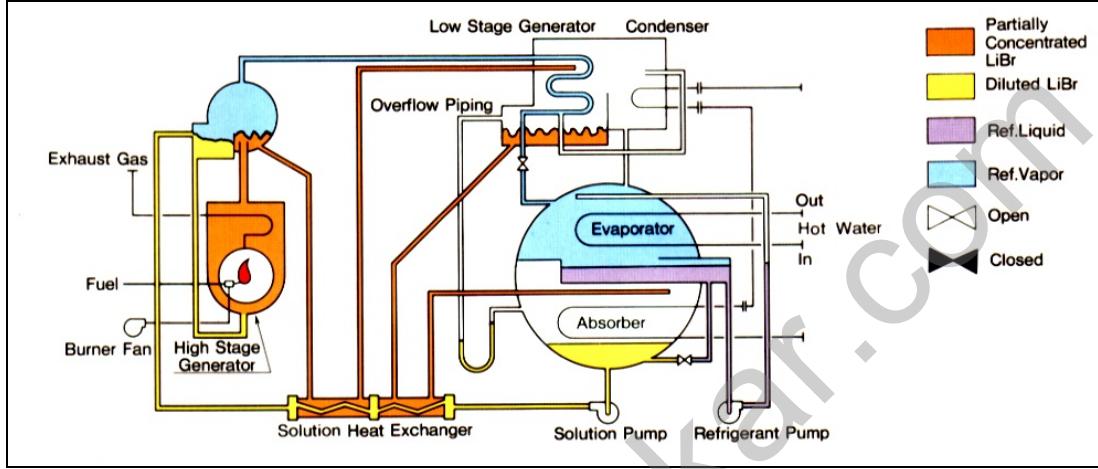

شکل ۶- سیکل تبرید چیلر جذبی شعله مستقیم

سیکل گرمایش:

بخاری که با درجه حرارت بالا در ژنراتور اولیه توسط مشعل گازی تولید می‌گردد از قسمت فوقانی آن و از طریق ژنراتور ثانویه به قسمت اواپراتور برده می‌شود. در این جا از اواپراتور به عنوان یک مبدل حرارتی آب گرم استفاده می‌شود.

آب تهویه ساختمان توسط این بخار حرارت داده شده و گرم می‌گردد. محلول باقیمانده غلیظ شده و از طریق مبدل‌های حرارتی به ابزربر فرستاده می‌شود. در آنجا این محلول غلیظ با آب مخلوط شده و رقیق می‌شود. محلول رقیق شده توسط پمپ‌های مربوطه مجدداً به ژنراتور اولیه برده می‌شود و سیکل گرمائی تکرار می‌گردد.

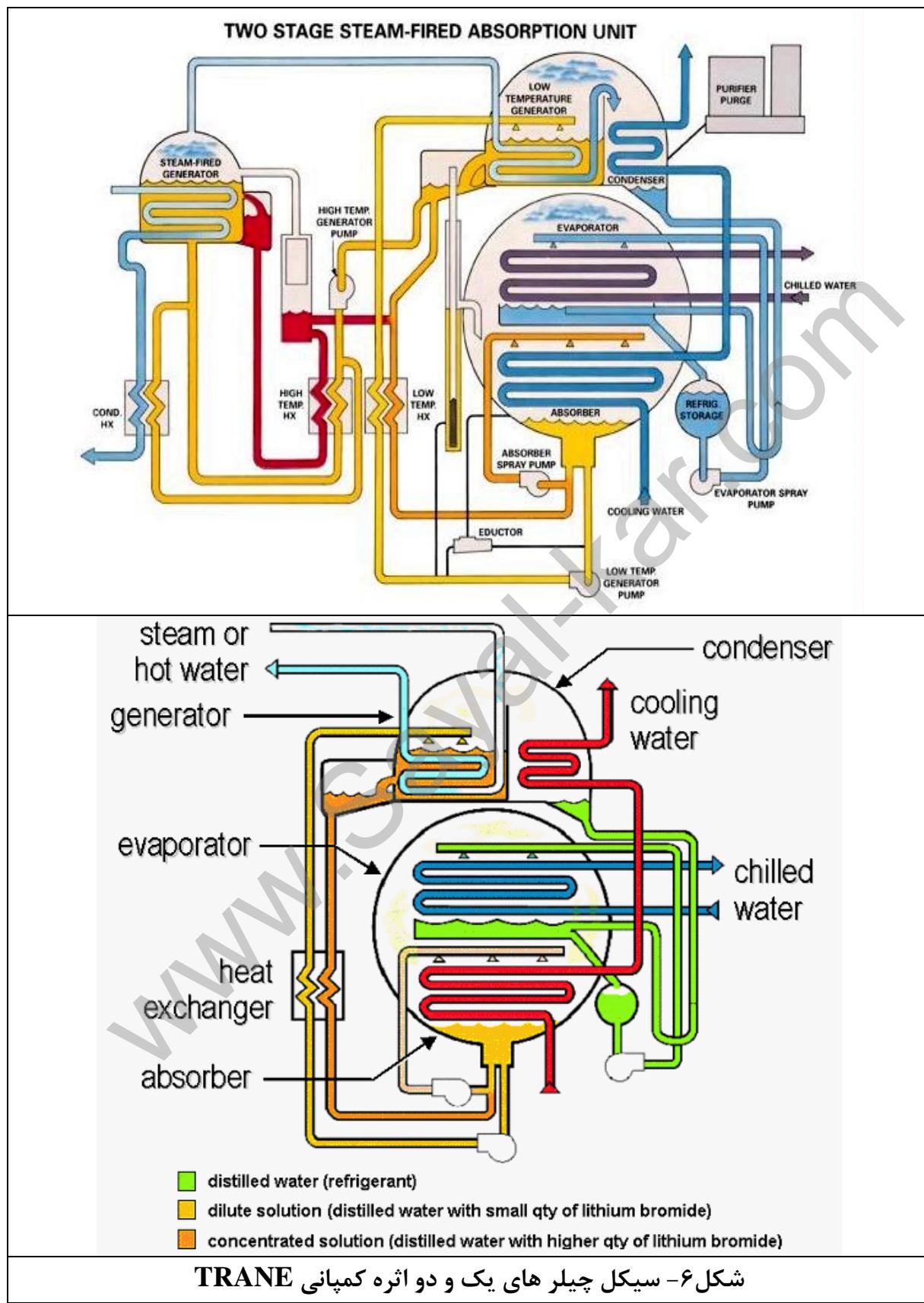
شکل ۷- سیکل گرمایش چیلر جذبی شعله مستقیم

نمایسه نحوه عملکرد چیلر های دو اثره و یک اثره

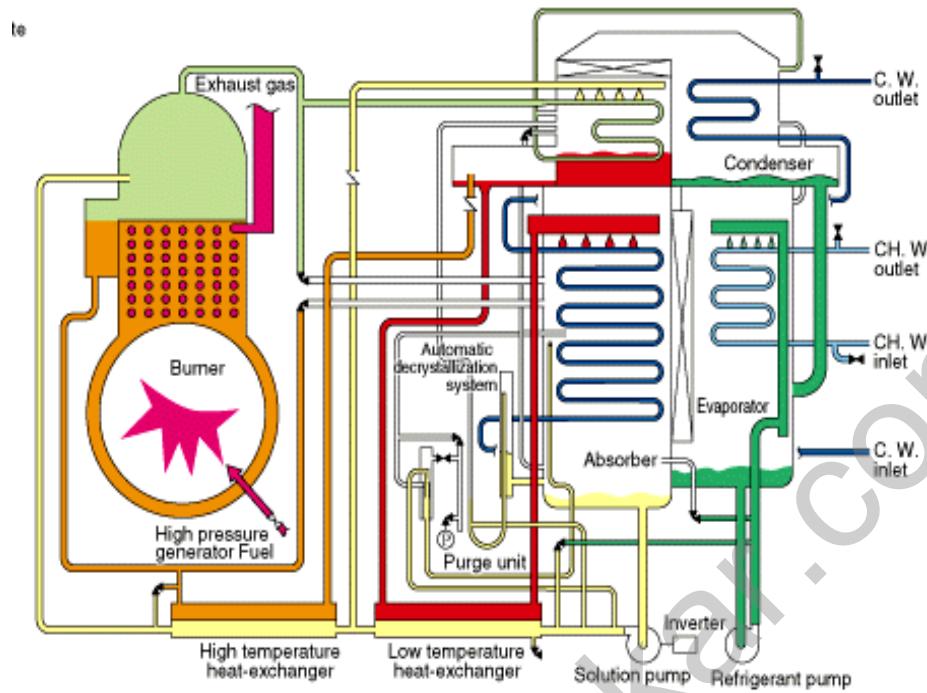
سیکل کارکرد ابزر بشن دو اثره تقریباً مشابه سیکل کارکرد ابزر بشن تک اثره می‌باشد با این تفاوت که فشار بخار در ابزربر یک اثره 15 psi (1 kg/cm^2) و مصرف بخار آن به ازاء هر تن تبرید ($7,70 \text{ kg}$) 17 lbm می‌باشد. و در ابزر بشن دو اثره فشار بخار (120 psi) (8 kg/cm^2) و مصرف بخار آن به ازاء هر تن تبرید 9 lbm (4 kg) می‌باشد. ضریب عملکرد یک دستگاه ابزر بشن یک اثره حدود $7,0$ باشد در حالی که ضریب عملکرد یک دستگاه ابزر بشن دو اثره حدود $1,3$ می‌باشد. عمدہ تفاوت ابزر بشن دو اثره وجود یک ژنراتور فشار بالا می‌باشد.

نمایسه نحوه عملکرد چیلر های یک اثره یا دو اثره کارخانجات مختلف

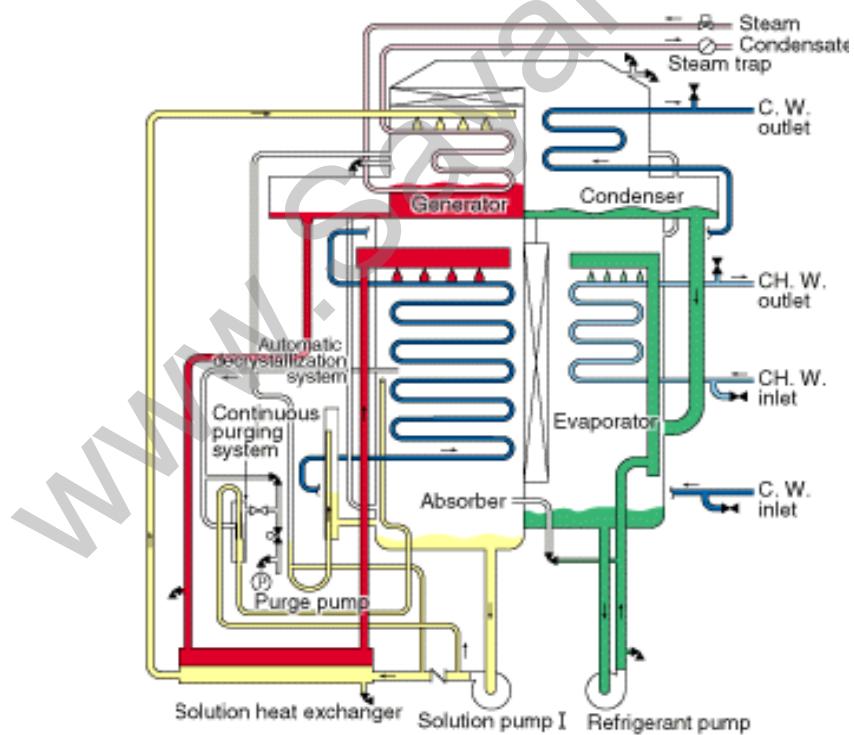
همانطور که قبلاً اشاره شد سیکل عملکرد کلیه ابزر بشن‌های یک اثره یکسان می‌باشد. عمدہ تفاوت‌ها در نحوه پمپاژ و محل قرار گیری مبدل‌ها و شکل ظاهری آنها می‌باشد. شماتیک نحوه عملکرد تعدادی از تولیدات کارخانجات مختلف به صورت زیر می‌باشد. سایر تفاوت‌ها ممکن است در سیستم‌های کنترلی، استفاده از سیستم هوشمند (کنترل فازی) انواع سیستم‌های پرج اتوماتیک (Pd cell)، استفاده از لوله‌های استیل به جای لوله‌های مسی در داخل ژنراتور، نحوه فین زدن لوله‌های داخل کندانسورها و ابزربرها و ... می‌باشد. بدیهی است استفاده از مواد بهتر و سیستم‌های کنترلی دلیل کافی برای افزایش قیمت بعضی از انواع ابزر بشن‌ها به تولیدات مشابه خود خواهد بود.

Double Effect (MGU)

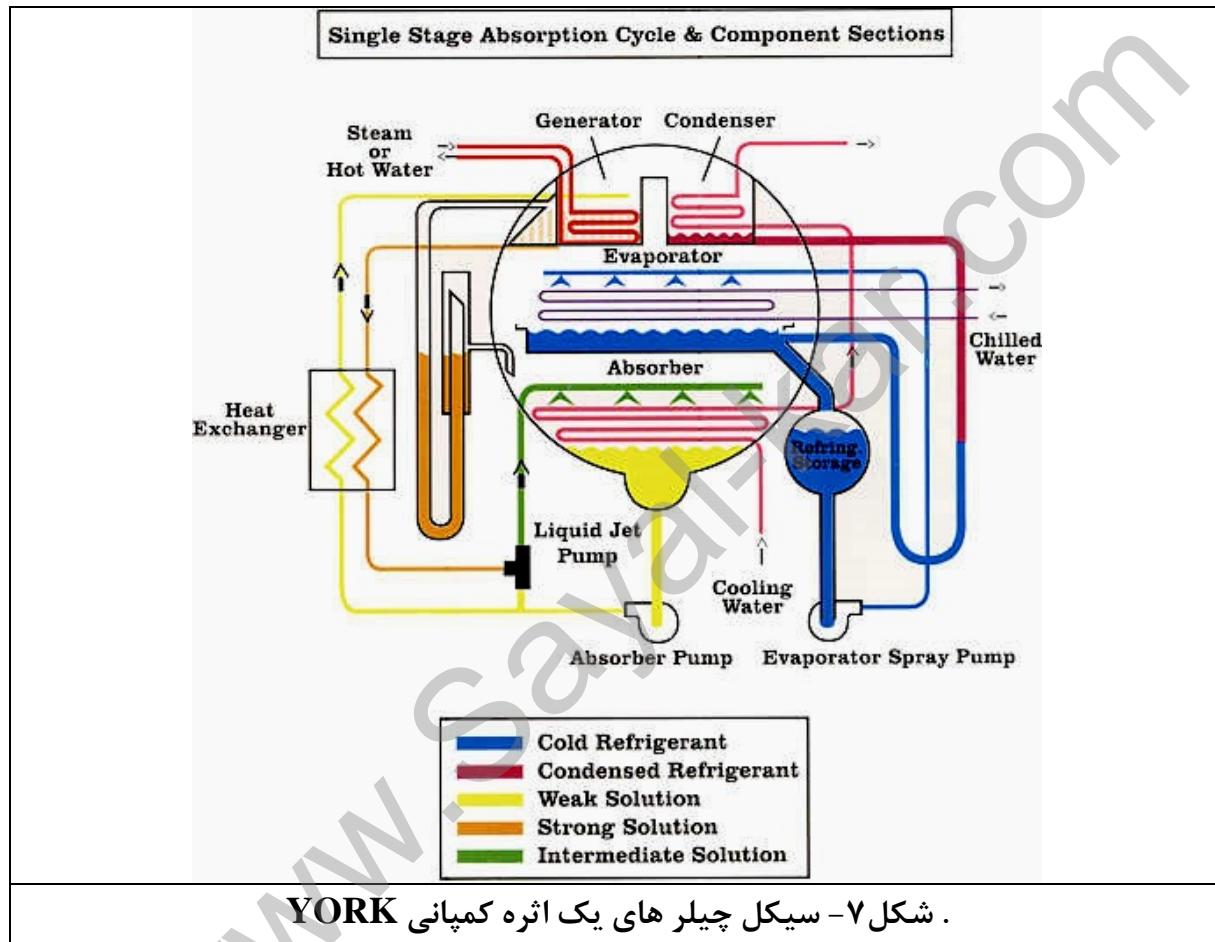
Single Effect (MSS)

CH. W. Chilled Water
C. W. Cooling Water

Concentrated solution	Liquid refrigerate	Chilled water	Dilute solution	Open
Intermediate concentrated solution	Steam refrigerate	Cooling water	Steam-Condensate	Close

شکل ۷- سیکل چیلر های یک و دو اثره کمپانی MITSUBISHI

ضریب عملکرد - مقادیر دبی های سیستم های جذبی

برای سنجش میزان کارائی یک سیستم سرد کننده ضریب عملکرد (Cop) تعریف می گردد که به صورت زیر می باشد:

$$\frac{\text{میزان تولید برودت در اوپراتور}}{\text{میزان مصرف حرارت در ژنراتور}} = \text{ضریب عملکرد} \quad (\text{رابطه شماره ۱})$$

مقادیر ضریب عملکرد و همچنین میزان مصرف بخار و همچنین دبی آب در چند سیستم های مختلف به شرح زیر می باشد:

۱- چیلر های یک مرحله ای

(الف) چیلر یک مرحله ای با مصرف بخار

در این چیلر ها برای گرم کردن محلول لیتیم بر ماید رقیق و جدا سازی بخار مبرد از آن از بخار استفاده می شود. فشار بخار در چیلر یک اثره (۱ kg/cm²) ۱۵ psi در دمای ۱۲۰ درجه سانتی گراد و مصرف بخار آن به ازای تولید هر تن تبرید حدود ۱۷ lbm (۷,۷۰ kg) می باشد.

ضریب عملکرد این دستگاه از رابطه شماره یک بدست می آید. با توجه به این که گرمای لازم برای تولید هر پوند بخار (از آب ۲۰ درجه) برابر 12000 Btu/lb می باشد. مقدار گرمای دریافتی در ژنراتور برای یک تن تبرید برابر $12000 \times 1000 = 12000000 \text{ Btu/hr}$ می باشد. بنابراین با توجه به رابطه (۱) ضریب عملکرد به صورت زیر بدست می آید.

$$Cop = \frac{12000 \text{ Btu/hr}}{17000 \text{ Btu/hr}} = 0.7$$

همچنین اگر دمای آب ورودی به اوپراتور برابر ۱۲ و خروجی از آن ۷ درجه سانتی گراد باشد. میزان دبی آب سرد عبوری از داخل اوپراتور در حدود $2670 \text{ گالن بر دقیقه خواهد بود}$ که از رابطه زیر بدست می آید:

$$(رابطه شماره ۲) \quad GPM = \frac{12000 \text{ Btu/hr}}{8.33 \times 60 \times 9} \text{ دبی آب سرد}$$

(عدد ۹ برابر اختلاف درجه حرارت ورودی و خروجی آب سرد می باشد که بر حسب درجه فارینهایت بیان شده است) برای مثال دبی آب سرد عبوری از اوپراتور یک چیلر ۳۰۰ تنی برابر $800 \text{ گالن بر دقیقه می باشد}$:

$$GPM = \frac{300 \times 12000 \text{ (Btu/hr)}}{8 / 33 \times 60 \times 9} = 800 \text{ دبی آب سرد}$$

همچنین دمای آب خروجی از برج و ورودی به ابزربر در حدود ۳۲ سانتی گراد و خروجی از کندانسور و ورودی به برج در حدود ۴۰ درجه سانتی گراد می باشد. میزان دبی آب برج خنک کن برای این چیلر در حدود ۴ گالن بر دقیقه خواهد بود.

(ب) چیلر یک مرحله ای با مصرف آب داغ

در این چیلر ها برای گرم کردن محلول لیتیم بر ماید رقیق و جدا سازی بخار از آن از آب داغ استفاده می شود. دمای آب ورودی به ژنراتور حدود 140°C (برابر 285°F) و خروجی از آن حدود 110°C (برابر 230°F) است. همچنین میزان میزان دبی آب داغ ورودی به ژنراتور برابر $7 / 0.7 \text{ گالن بر دقیقه می باشد}$.

ضریب عملکرد این دستگاه از رابطه یک بدست می آید.

مقدار گرمای دریافتی در ژنراتور برابر $1890 \text{ Btu/hr} = 1890 \times 0.7 \times 8.33 \times 60 \times 9 = 18900 \text{ Btu/hr}$ می باشد. بنابراین:

$$Cop = \frac{12000 \text{ Btu/hr}}{18900 \text{ Btu/hr}} = 0.65$$

دمای آب ورودی به اوپراتور برابر ۱۲ و خروجی از آن ۷ درجه سانتی گراد باشد. همچنین دبی آب سرد عبوری از داخل اوپراتور در حدود $2670 \text{ گالن بر دقیقه خواهد بود}$ که از رابطه شماره ۲ بدست می آید.

^۱- مقادیر ارائه شده در این قسمت حدودی می باشد. این مقادیر توسط کمپانی های مختلف با کمی تفاوت ارائه شده است.

همچنین دمای آب خروجی از برج و ورودی به ابزار بر حدها در حدود ۳۲ سانتی گراد و خروجی از کندانسور و ورودی به برج در حدود ۴۰ درجه سانتی گراد می باشد. میزان دبی آب برج خنک کن برای لین چیلر در حدود ۴,۳ گالن بر دقیقه خواهد بود.

ج) چیلر یک مرحله ای با مصرف آب گرم

در این چیلر ها گرم کردن محلول لیتیم بر ماید رقیق و جدا سازی بخار از آن از آب گرم استفاده می شود. دمای آب ورودی به ژنراتور حدود 88°C (برابر $190/40^{\circ}\text{F}$) و خروجی از آن حدود 83°C (برابر 181°F) است. همچنین میزان دبی آب داغ ورودی به ژنراتور برابر $2/74$ گالن بر دقیقه می باشد. ضریب عملکرد این دستگاه از رابطه یک زیر بدست می آید.

مقدار گرمای دریافتی در ژنراتور برابر $\text{Btu/hr} = 16800 \times (190/4 - 181) = 16800 \times 8.33 \times 60 = 3/74 \times 8.33 \times 60 \times 16800$ می باشد. بنابراین:

$$\text{Cop} = \frac{12000 \text{ Btu/hr}}{16800 \text{ Btu/hr}} = 0.72$$

دمای آب ورودی به اوپرатор برابر 13°C و خروجی از آن 8°C درجه سانتی گراد باشد. همچنین دمای آب خروجی از برج و ورودی به ابزار بر حدها در حدود ۳۱ سانتی گراد و خروجی از کندانسور و ورودی به برج در حدود 36°C درجه سانتی گراد می باشد. میزان دبی آب برج خنک کن برای لین چیلر در حدود ۶,۵ گالن بر دقیقه خواهد بود.

۲- چیلر دو مرحله ای با مصرف بخار

در این چیلر ها گرم کردن محلول لیتیم بر ماید رقیق و جدا سازی بخار از آن از بخار استفاده می شود. در ابزر بشن دو اثره فشار بخار (8kg/cm^2) 120 psi و مصرف بخار آن به ازاء هر تن تبرید 9 lb (4 kg) ضریب عملکرد این دستگاه از رابطه شماره یک بدست می آید. با توجه به این که گرمای لازم برای تولید هر پوند بخار (از آب 20°C درجه) برابر 1100 Btu/lb می باشد مقدار گرمای دریافتی در ژنراتور برای یک تن تبرید برابر $\text{Btu/hr} = 9900 \times 1100 = 9 \times 1100 \times 9900$ می باشد. بنابراین با توجه به رابطه (۱) ضریب عملکرد به صورت زیر بدست می آید.

$$\text{Cop} = \frac{12000 \text{ Btu/hr}}{9900 \text{ Btu/hr}} = 1.22$$

همچنین اگر دمای آب ورودی به اوپرатор برابر 12°C و خروجی از آن 7°C درجه سانتی گراد باشد. میزان دبی آب سرد عبوری از داخل اوپرатор در حدود $2,67$ گالن بر دقیقه خواهد بود که از رابطه شماره ۲ بدست می آید.

همچنین دمای آب خروجی از برج و ورودی به ابزار بر حدها در حدود ۳۲ سانتی گراد و خروجی از کندانسور و ورودی به برج در حدود $37,50^{\circ}\text{C}$ درجه سانتی گراد می باشد. میزان دبی آب برج خنک کن برای این چیلر در حدود $4,4$ گالن بر دقیقه خواهد بود.

۳- چیلر های شعله مستقیم

میزان کرمای لازم برای تولید هر تن تبرید در چیلر های شعله مستقیم برابر $10600 \text{ Btu}/\text{hr}$ می باشد. ضریب عملکرد این دستگاه با توجه به رابطه یک برابر $1/13$ بدست می آید.

$$\text{Cop} = \frac{12000 \text{ Btu/hr}}{10600 \text{ Btu/hr}} = 1/13$$

دمای آب ورودی به اوپرатор برابر 12°C و خروجی از آن 7°C درجه سانتی گراد باشد. همچنین دمای آب خروجی از برج و ورودی به ابزار بر حدها در حدود ۳۲ سانتی گراد و خروجی از کندانسور و ورودی به برج در حدود 37°C درجه سانتی گراد می باشد. میزان دبی آب برج خنک کن برای لین چیلر در حدود $4,3$ گالن بر دقیقه خواهد بود. در سیکل گرمائی دمای آب گرم ورودی

۶۰°C (برابر F ۱۴۰) و دمای آب خروجی ۵۵°C می باشد. در سیکل گرمائی دبی آبگرم از رابطه زیر بدست می آید:

$$GPM = \frac{\text{بارگرمائی}}{\text{دیجی آب}} \times \frac{\text{(Btu/hr)}}{8.33 \times 60 \times (140 - 132)}$$

گرمای هپاکله شده توسط فسیلت های مختلف یک چیلر

در تمام چیلرهای داریم:

مجموع حرارت های خروجی از سیستم = مجموع حرارت های ورودی به سیستم

$$Q_{gen} + Q_{Evp} = Q_{Cond} + Q_{Abs}$$

برای یک چیلر در حال کار (از کاتالوک کمپانی میتسوبیشی) :

$$2.754 \dots \text{ kcal / hr} + 3.024 \dots = 1.926 \cdot 600 + 3.650 \cdot 400$$

$$\frac{Q_{Abs}}{Q_{Cond}} = 2$$

از این نسبت چنین نتیجه می شود که نقش آبزربر بسیار بیشتر از کندانسور می باشد. به عبارتی قسمت اعظم حرارتی که توسط آب برج از سیستم خارج می شود مربوط به ابزربر می بتاشد.

مراجع

۱. کاتالوگ ها و جزوات آموزشی کمپانی میتسوبیشی (MITSUBISHI HEAVY INDUSTRIES)
۲. کاتالوگ های کمپانی ترین (TRAIN)
۳. کاتالوگ ها و جزوات آموزشی زهش